

INBURGEREN IN HET KONINKRIJK VAN GOD

Werken aan een getuigende levensstijl

© Uitgegeven door het Evangelisch Werkverband (EW) -
Terschuur en de IBB - Amerongen 2008

ISBN 978.90.323.0797.4
1e druk 2008

Schrijvers: Mevr. Astrid Kats - van Buuren, Harderwijk
Drs. Tamara Kevelam - de Vries, Harderwijk
Eindredactie: Ds. Hans Eschbach
Vormgeving: Van Vliet Reclame, Nunspeet
Ontwerp omslag: Bureau Opzet

Voor gebruik in Catechesegroepen, Gemeente Groei Groepen
en andere gesprekskringen mag dit materiaal vrij gekopieerd
worden.

De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Nieuwe
Bijbel Vertaling (NBV) Nederlands Bijbelgenootschap 2004.

© Evangelisch Werkverband en Internationale Bijbelbond. Voor gebruik in Gemeente Groei Groepen e.d. mag dit materiaal vrij worden gekopieerd.
Evangelisch Werkverband en Internationale Bijbelbond. Voor gebruik in Gemeente Groei Groepen e.d. mag dit materiaal vrij worden gekopieerd.

INHOUD

Voorwoord

Deel 1:

Hoofdstuk 1 *God vindt jongeren kostbaar*

Hoofdstuk 2 *Organisatie*

2.1	Werkwijze	12
2.2	Nulbijeenkomst en slotavond	14
2.3	Werkbladen	17
2.4	Vorbereiding en actiepunten	17
2.5	Ouders	18
2.6	Veiligheid in de groep	19

Hoofdstuk 3 *Toerusting*

3.1	Pastoraat	20
3.2	Werkvormen	21
3.3	Gesprekstechnieken	23
3.4	Tips en trucs	24
3.5	Gedrag en onderwijskenmerken	26

Deel 2:

1	Welkom thuis in Gods koninkrijk	28
2	De Geest en de gaven van het Koninkrijk	30
3	Botsende nationaliteiten	32
4	Koninklijke opdracht	34
5	Burgers van Gods Koninkrijk zijn nederig	36
6	Je bent het zout in de pap	38
7	Zuiver van hart	40
8	Burgers van Gods koninkrijk zijn recht door zee	42
9	Nieuwe kleren	44
10	Het gezin	46
11	School en studie ... jippie jeh	48
12	Nieuwe vriendschappen	50
13	Leve de koningin	52
14	Hart voor de schepping	54
15	De beloning	56
16	De bekroning	58

Werkbladen 60

Voor verdere informatie over de Gemeente Groot Groenen, toerusting en begeleiding kun je contact opnemen met de Stichting Evangelisch Werkverband, Eendrachtstraat 33, 3784 KA Terschuur, www.ewv.nl
Voor verdere informatie over de Gemeente Groot Groenen, toerusting en begeleiding kun je contact opnemen met de Stichting Evangelisch Werkverband, Eendrachtstraat 33, 3784 KA Terschuur, www.ewv.nl

<<<<<INBURGEREN<<<IN<<<HET>>>KONINKRIJK>>>VAN>>>GOD>>>>

© Evangelisch Werkverband en Internationale Bijbelbond. Voor gebruik in Gemeente Groei Groepen e.d. mag dit materiaal vrij worden gekopieerd.

<<<<<INBURGEREN<<<IN<<<HET>>>KONINKRIJK>>>VAN>>>GOD>>>>

VOORWOORD

Voor u ligt, voor het tweede jaar op rij, catechesemateriaal gericht op jongeren tussen 12 en 17 jaar. Het materiaal wordt uitgegeven door het Evangelisch Werkverband binnen de Protestantse Kerk in Nederland en kan gebruikt worden met en naast bestaand materiaal voor de Gemeente Groei Groepen (GGG).

7

Omdat het materiaal pas voor de tweede maal uitgegeven wordt is er nieuwsgierigheid bij de schrijvers hoe u als lezer en gebruiker het materiaal ervaart. Daarom nodigen wij u van harte uit om opmerkingen, vragen, mogelijkheden tot verbetering of juist complimenten, op te sturen naar het Evangelisch Werkverband. Mogelijk kan deze informatie in een volgende jaargang goed gebruikt worden.

Het materiaal is verwerkt voor zowel de Gemeente Groei Groepen als voor jongeren. Daardoor is het mogelijk om binnen de gemeente en het gezin na te denken over het thema van dit jaar: "Inburgeren in het Koninkrijk van God" met als subtitel: "Werken aan een getuigende levensstijl".

Als je jongeren wilt begeleiden op zoek naar wie God voor hen is, ga je met hen op reis. Een spannende reis, waarbij de jongere steeds meer zal ontdekken over God en het geloof. Om jongeren hierin goed te kunnen begeleiden biedt dit boekje verschillende handvatten.

De visie en missie van waaruit dit boekje geschreven is, worden in hoofdstuk 1 uitgewerkt.

In hoofdstuk 2 hebben we de verschillende manieren op een rijtje gezet waarop je de avonden kunt voorbereiden, misschien met meerdere begeleiders. Ook staat hierin te lezen hoe je bijvoorbeeld ouders van de jongeren kunt betrekken bij het catechesewerk.

Lees hoofdstuk 3 (regelmatig) door, hier worden diverse werkvormen en gesprekstechnieken nader toegelicht. Dit alles om je te ondersteunen in je gesprek met de jongeren. Verder worden er in dit hoofdstuk een aantal pedagogische handreikingen gedaan.

In het tweede gedeelte van dit boekje staan lessen. Per thema dat ook op de Gemeente Groei Groep - avonden wordt gebruikt, wordt hier een voorbeeld gegeven hoe een avond met jongeren ingedeeld zou kunnen worden. Na de lessen zitten werkbladen die je aan de jongeren kunt geven, hierop staan opdrachten die in de lessen zijn verwerkt.

Voor verdere informatie over de Gemeente Groei Groepen, toerusting en begeleiding kun je contact opnemen met de Stichting Evangelisch Werkverband, Eendrachtstraat 33, 3784 KA Terschuur, www.ewv.nl

<<<<<INBURGEREN<<<IN<<<HET>>>KONINKRIJK>>>VAN>>>GOD>>>>

Er is geprobeerd een zo volledig mogelijk boekje te bieden. Maar het werken met jongeren op zoek naar God, vraagt veel van jou als mentor. Daarom is dit boekje zeker niet bedoeld om zomaar uit de kast te pakken en te gebruiken. Het doel is dat je de stof eigen maakt, zodat je kunt reageren op de vragen die jongeren hebben. Zowel van jou als mentor als van de jongere wordt een actieve werkhouding gevraagd, waarbij voorbereiding en moeilijke vragen niet uit de weg worden gegaan.

Naast dit boekje is er een handleiding. In de handleiding worden achtergronden bij de behandelde thema's en schriftgedeelten gegeven. De handleiding is geschreven voor de gespreksleiders van de Gemeente Groei Groepen, maar bevat ook een schat aan informatie voor de catecheet en de mentoren.

De studies zijn geschreven door ds. Peter Smilde, ds. Gert van Herk, ds. Hans Eschbach en ds. Taco Koster. De catechesemethode en alle lessen zijn van de hand van mevr. Astrid Kats-van Buuren en Drs. Tamara Kevelam-de Vries. De landelijke werkgroep heeft meegelezen en met hun commentaar meegewerkt aan de kwaliteit van deze lessenserie.

Uit principe kennen we geen auteursrechten op de materialen. Je mag het vrij kopiëren voor gebruik in de groepen. Ons gebed is, dat dit materiaal tot zegen mag zijn voor de jongeren en tot opbouw van de kerk in Nederland.

Namens de landelijke werkgroep wens ik je Gods zegen toe,

Ds. Hans Eschbach,
Directeur Evangelisch Werkverband.

<<<<<INBURGEREN<<<IN<<<HET>>>KONINKRIJK>>>VAN>>>GOD>>>>

DEEL 1

VISIE, ORGANISATIE EN TOERUSTING

Inburgeren in het
koninkrijk van God

HOOFDSTUK 1

God vindt jongeren kostbaar

HOOFDSTUK 2

Organisatie

HOOFDSTUK 3

Toerusting

Voor verdere informatie over de Gemeente Groei Groepen, toerusting en begeleiding kun je contact opnemen met de Stichting Evangelisch Werkverband, Eendrachtstraat 33, 3784 KA Terschuur, www.ewv.nl

<<<<<INBURGEREN<<<IN<<<HET>>>KONINKRIJK>>>VAN>>>GOD>>>>

HOOFDSTUK 1

GOD VINDT JONGEREN KOSTBAAR!

We leven in een wereld waarin geloof in God niet vanzelfsprekend is. Eigenlijk is het eerder omgekeerd, niet geloven is logisch.

Jongeren kunnen het hier moeilijk mee hebben. In de periode dat een jongere zich ontwikkelt tot volwassene, zijn of haar eigen mening en gevoelens leert kennen, leeft de jongere in een hoofdzakelijk niet gelovige wereld. Deze periode is ook zonder het ontdekken van God al een zeer onstuimige periode, lichamelijk en geestelijk veranderen de jongeren.

De jongeren verdienen begeleiding bij hun eigen weg in hun ontdekkingsreis als christen.

Jongeren zijn kostbaar in de ogen van God. God heeft ons mensen geschapen. Hij heeft een plan met ieder van ons. Wij mogen onze jongeren zorgvuldig begeleiden zodat God tot Zijn doel kan komen met iedere jongere. Ook zonder ons kan God natuurlijk de jongere bereiken, maar Hij wil ons gebruiken. Laten wij het dan ook op ons nemen de jongeren voor te gaan op de weg van het geloof.

Jongeren hebben recht op een waardige plaats in de gemeente. Het is goed dat ze weten dat ze niet gemist kunnen worden. Het is goed dat de jongeren een eigen plaats hebben waar ze elkaar kunnen ontmoeten en hun eigen vragen kunnen stellen.

De jongeren moeten ervan doordrongen raken dat het christelijk geloof en zeker de Bijbel relevant zijn voor het dagelijks leven. Door de gesprekken die jij met de jongeren hebt, kun je ze laten zien hoe je kunt geloven met hoofd, hart en handen.

Dit alles zul je bereiken door naast de jongeren te gaan staan en je eigen geloof met hen te delen. Je kunt hiervoor proberen aan te sluiten bij de leefwereld van de jongeren. Kijk wat de jongeren interesseert, wat hen boeit, maar ook waar ze tegenaan lopen in hun dagelijks leven. Jij hoeft niet alle antwoorden te geven, wees gewoon eerlijk, wees jezelf.

Het uitgangspunt van alles wat er in dit boekje geschreven is, is dat God jongeren kostbaar vindt. Hij vindt jongeren belangrijk. Als ze voor God belangrijk zijn, dan moeten ze dat ook voor ons zijn!

<<<<<INBURGEREN<<<IN<<<HET>>>KONINKRIJK>>>VAN>>>GOD>>>>

Natuurlijk zal niet elk gesprek met de jongere even diepgaand zijn als je had gehoopt. Leer hierover heen stappen. Voor de jongeren is het belangrijk dat ze ook over alledaagse dingen met je kunnen praten. Je bent hun leraar niet, je begeleidt de jongeren in hun reis om God te leren kennen.

God heeft een zaadje in het hart van de jongere geplant, misschien mag jij het zaadje wat water geven, God zal het op Zijn tijd oogsten.

Laat je leiden door de Geest van God, bid met je jongeren en bid voor je jongeren. Leg hun leven in Gods handen. God zal je helpen als je daarom vraagt.

11

RELATIE - RICHTING - RUIMTE

Als overkoepelend motto geldt dat we de jongeren relatie, richting en ruimte willen bieden.

Het relatieaspect heeft betrekking op het leren opbouwen van een relatie met God. Een warme relatie tussen een mentor en een jongere biedt daarvoor een goede basis.

Richting is de inhoud van het christelijk geloof, met daarin de Bijbel als leidraad.

Tenslotte willen we ruimte bieden voor jongeren om op hun eigen manier dingen te ontdekken. Maar ook ruimte om op de avonden tot hun recht te komen.

DE PRIMAIRE DOELEN VAN DIT BOEKJE ZIJN DAN OOK:

Relatie: het helpen opbouwen van een persoonlijke relatie met God;

Richting: het overdragen van kennis van het christelijk geloof en bijbelgebruik;

Ruimte: het stimuleren van jongeren om zelf de relevantie van het geloof te ontdekken.

Voor verdere informatie over de Gemeente Groei Groepen, toerusting en begeleiding kun je contact opnemen met de Stichting Evangelisch Werkverband, Eendrachtstraat 33, 3784 KA Terschuur, www.ewv.nl

<<<<<INBURGEREN<<<IN<<<HET>>>KONINKRIJK>>>VAN>>>GOD>>>>

HOOFDSTUK 2

ORGANISATIE

In het tweede deel van dit boekje staan zestien lessen, waarmee je samen met de jongeren kunt nadenken over hoe te werken aan een getuigende levensstijl. De jongeren ontdekken les voor les hoe ook zij kunnen inburgeren in het koninkrijk van God.

Deze lessen zijn voldoende om zestien keer drie kwartier samen met de jongeren na te denken over God.

In dit hoofdstuk geven we een handreiking hoe deze lessen in een jaar kunnen worden ingedeeld.

Paragraaf 2.1 zal gaan over de wijze waarop er gebruik gemaakt kan worden van de lessen binnen de gemeente. Hier zal een programma worden gegeven, dat gebruikt kan worden.

De tweede paragraaf zullen de nulbijeenkomst en slotavond nader worden uitgelegd.

In de derde paragraaf zal het gebruik en het belang van de werkbladen worden toegelicht.

Paragraaf vier besteedt aandacht aan het voorbereiden van de lessen in samenwerking met andere mentoren. Ook worden hierin de actiepunten uit de lessen toegelicht.

De vijfde paragraaf benadrukt de contacten met de ouders van de jongeren en hoe dit binnen deze methode vorm kan krijgen.

In de laatste paragraaf van dit hoofdstuk wordt het belang van de veiligheid binnen een groep uitgewerkt.

2.1 WERKWIJZE EN VOORBEELDPROGRAMMA

Dit boekje bevat zestien lessen. Het zijn voorbeeldlessen. Wij juichen het toe als je er zelf veranderingen in aanbrengt ten behoeve van jouw groepje jongeren. Het is dus niet de bedoeling dat je blindelings de les volgt.

Elke les bevat een bijbelstudie. Aan de hand van een bijbelgedeelte wordt nagedacht over wat de Bijbel zegt over een onderwerp. Vervolgens wordt bij de verwerking gekeken hoe de jongeren het Woord van God in hun eigen leven kunnen herkennen en kunnen toepassen. De Bijbel wijst de richting naar God, de richting die wij zo graag aan jongeren willen wijzen. Bij sommige lessen zijn er meerdere verwerkingsmogelijkheden beschreven, zodat je kunt kijken wat bij de jongeren, die in jouw groep catechese volgen, past.

De aanpak voor het opzetten van de catechese is per gemeente verschillend, maar vooral de opzet van kleine groepen (maximaal 6 jongeren) is van belang. In een kleine groep kunnen alle jongeren aan bod komen. Ze kunnen zich niet verstoppert. Er wordt verwacht dat er actief wordt meegewerkt. Kliergedrag wordt eerder onderkent en kan worden gestopt. De schrijvers van dit boekje zijn voorstanders van kleine groepen.

13

Wat verder prettig zal werken is het maken van groepen op basis van leeftijd. De stof is bruikbaar voor jongeren van ongeveer 12 tot 17 jaar. Maar het verschil tussen een 12 jarige en een jongere van 16 is enorm groot. In hoofdstuk 3 staan de gedrags- en onderwijskenmerken van de verschillende leeftijdsgroepen genoemd.

Het is verstandig om voor de catechese een vaste avond in de week te nemen. Niet elke week hoeft er catechese te zijn, maar ook voorbereidingsavonden, een ouderavond, misschien een keer een training, kunnen op die vaste avond worden gepland. Iedere mentor weet dan welke avond hij/ zij catechese heeft en zal die avond kunnen vrijhouden. Dit voorkomt schuiven met agenda's en planningen.

Wanneer er binnen de gemeente gekozen wordt voor huiscatechese, kunnen alle jongeren naar het huis van de mentor gaan. Hier wordt een les behandeld, waarna de jongeren weer naar huis gaan. Tijdstippen kunnen dan tussen de mentor en zijn/ haar jongeren worden afgesproken. De mentor leidt het onderwerp in en bid voordat de les begint. Aan het einde van de les kan de mentor of een van de jongeren de avond afsluiten. Nadeel is dat de mentor zijn collega-mentoren weinig ziet, waardoor je elkaar in mindere mate kunt stimuleren en motiveren, als je elkaar niet bewust hiervoor opzoekt.

Er kan ook worden gekozen om alle jongeren uit de hele gemeente tegelijk catechese te laten volgen. De jongeren kunnen dan in kleine groepjes bij hun mentor worden geplaatst. Veel kleine groepjes in een grote zaal geeft een gevoel van saamhorigheid. Een van de mentoren of de dominee kan de avond centraal beginnen met een korte introductie en gebed. Hierna gaan de jongeren samen met hun eigen mentor over de les nadenken. Aan het einde van de avond kan de mentor in zijn/ haar eigen groepje de les met gebed eindigen. Zijn er heel veel jongeren in de gemeente dan kan er ook nog worden gekozen om de jongeren per leeftijdsgroep te laten

komen. Te denken valt aan groepen maken van 12-13 jarigen, 14-15 jarigen en 16-17 jarigen. Deze groepen komen dan vlak na elkaar. (12 jarigen 19:00, 14 jarigen 20:00, 16 jarigen 21:00 uur). Als mentoren functioneer je in een team dat elkaar wekelijks ontmoet. Samenwerken, evalueren, ideeën uitwisselen gaat dan vanzelf en werkt stimulerend.

Om het geheel duidelijk te maken is er een voorbeeldprogramma opgesteld. Hierin staan diverse avonden genoemd, de voorbereidingsavonden, de ouderavond, de nul bijeenkomst en de slotavond worden later in dit hoofdstuk nader beschreven.

- Avond 0 Bijeenkomst mentoren ter kennismaking
- Avond 0 Voorbereidingsavond les 1/2/3/4
- Avond 0 Nul bijeenkomst met jongeren, groepen maken/kennis maken
- Avond 1 Catecheseles 1
- Avond 2 Catecheseles 2
- Avond 3 Catecheseles 3
- Avond 4 Catecheseles 4
- Avond 5 Voorbereidingsavond les 5/6/7/8/ouderavond
- Avond 6 Catecheseles 5
- Avond 7 Catecheseles 6
- Avond 8 Catecheseles 7
- Avond 9 Catecheseles 8
- Avond 10 Ouderavond
- Avond 11 Voorbereidingsavond les 9/10/11/12
- Avond 12 Catecheseles 9
- Avond 13 Catecheseles 10
- Avond 14 Catecheseles 11
- Avond 15 Catecheseles 12
- Avond 16 Voorbereidingsavond les 13/14/15/16
- Avond 17 Catecheseles 13
- Avond 18 Catecheseles 14
- Avond 19 Catecheseles 15
- Avond 20 Catecheseles 16
- Avond 21 Slotavond
- Avond 22 Evaluatie- avond
- Avond 23 Afsluiting mentoren

2.2 NUL BIJENKOMST EN SLOTAVOND

In het bovenstaande programma staan een nul bijeenkomst en een slotavond gemeld. Deze beide avonden worden in deze paragraaf nader toegelicht.

DE NUL BIJEENKOMST

De nul bijeenkomst wordt gebruikt voor alle organisatorische zaken die bij de catechese komen kijken. Op deze avond maak je groepen, noteer je namen en adressen van de jongeren, maak je kennis met elkaar. Ook kun je het thema introduceren en bekijken wat de jongeren al weten over de onderwerpen die aan de orde zullen komen dit jaar.

Je kunt zelf bepalen wanneer je deze nul bijeenkomst plaats laat vinden en ook hoe lang deze moet duren. In deze paragraaf staat een volledig uitgewerkte nul bijeenkomst, die je dit jaar kunt gebruiken.

Door het organiseren van een nul bijeenkomst, heb je de eerste les meteen aandacht voor het onderwerp en kun je volop aan de slag!!

15

LES 0: KENNISMAKEN MET ELKAAR EN HET THEMA

Deze bijeenkomst is niet zoals een gewone les. Het is fijn om een heleboel organisatorische zaken te regelen op een apart moment. Hiermee voorkom je dat je eerste echte les voor de helft opgaat aan organisatie.

Je kunt zelf kiezen wanneer je deze bijeenkomst houdt en hoeveel tijd je ervoor uittrekt.

HET LESDOEL VAN DEZE AVOND

- Groepen maken
- Kennismaken
- Introductie op het thema
- Uitleg van de werkwijze
- Kennis peilen jongeren

Groepen maken:

Er zijn twee mogelijkheden om groepen te maken:

Als je willekeurig groepen maakt dan laat je de jongeren zelf kiezen wie er bij elkaar in de groep zitten. Denk na over de consequenties. Vooral voor oudere jongeren is dit een prettige manier van groepen maken.

Als mentor kun je er ook voor kiezen de groepen in te delen op basis van kennis over de jongeren. Niveau, thuissituatie, gedrag en vriendschappen kunnen argumenten zijn om de groep op deze manier in te delen.

Onwillekeurige groepen kun je ook bereiken door op een creatieve manier de groepen in te delen. Dat kun je bijvoorbeeld op de volgende manier doen:

<<<<<INBURGEREN<<<IN<<<HET>>>KONINKRIJK>>>VAN>>>GOED>>>

- Knip een puzzel in 6 stukken. Neem zoveel puzzels als aantal groepen die je verwacht. Deel de stukjes uit, de jongeren moeten de puzzel maken en zitten dus in de groep met 1 puzzel.
- Laat de jongeren van groot naar klein staan en tel af.
- Laat de jongeren op alfabetische volgorde gaan staan of op leeftijd, tel af.

Bedenk als mentoren van tevoren de consequenties van de wijze waarop je de groepen indeelt.

Kennismaken

Neem een stapel blanco kaartjes. Elke jongere schrijft op drie kaartjes een serieuze vraag. Vervolgens worden alle vragen op een hoop gelegd, geschud en één voor één worden de vragen gesteld. De mentor stelt de eerste vraag aan de jongere rechts naast hem/haar. Zo gaat het rondje een aantal keer rond. Doe als mentor ook mee met vragen maken.

Introductie op het jaarthema

Je kunt hier bijvoorbeeld de volgende vragen stellen:

- Geloof je in God?
- Wie is God voor jou?
- Schrijf de 5 belangrijkste dingen in jouw leven op.
- Geef iedere jongere een briefje met daarop de vraag: "Wat is jouw grootste vraag over het geloof". Neem dit briefje mee en probeer deze vragen dit jaar terug te laten komen.
- Wat wil je dit jaar leren?
- Wat verwacht je van dit jaar?

Uitleg van de werkwijze

Leg uit hoe je gaat werken, wat je van de jongeren verwacht. Maak afspraken over vertrouwen in de groep, over veiligheid en kliergedrag. Bespreek verder de wijze van afmelden en communiceren.

Zorg ervoor dat je de namen, telefoonnummers en emailadressen van "jouw" jongeren krijgt en geef zelf een kaartje met daarop jouw gegevens.

16

Gebed

Zijn er gebedsonderwerpen die de jongeren zelf aan willen dragen? Waar zitten zij mee, willen ze dat delen? Misschien zijn de jongeren bereid een kringgebed mee te bidden. Dank God samen voor de groep, voor de avond, voor het jaar dat voor ons ligt.

De slotavond

Aan het einde van het seizoen kun je er voor kiezen een

© Evangelisch Werkverband en Internationale Bijbelbond. Voor gebruik in Gemeente Groei Groepen e.d. mag dit materiaal vrij worden gekopieerd.

<<<<<INBURGEREN<<<IN<<<HET>>>KONINKRIJK>>>VAN>>>GOD>>>>

slotavond voor de jongeren te organiseren. Dit kan op allerlei manieren, bowlen, samen eten, spelletjesavond, een spreker/cabaretier uitnodigen of een film tonen. Maar bedenk goed dat een slotavond aansprekend moet zijn voor de jongeren. Je vraagt de jongeren namelijk om tijd vrij te houden voor deze avond, zorg dan ook dat je het goed organiseert. Vraag jezelf af of de slotavond iets bijdraagt aan het seizoen.

17

2.3 WERKBLADEN

Bij de lessen kan gebruik worden gemaakt van de werkbladen, achterin dit boekje. De werkbladen bevatten soms een bijbelgedeelte, een opdracht, een foto uit de les. Het is mogelijk deze werkbladen uit het boekje te halen, zodat ze gekopieerd kunnen worden en uitgedeeld aan de jongeren. Tevens geven de werkbladen een mogelijkheid om thuis terug te kijken, eventueel met ouders, en vooruit te kijken naar de volgende les.

2.4 VOORBEREIDING EN ACTIEPUNTEN

De lessen in dit boekje zijn volledig uitgewerkt. Toch is het niet de bedoeling dat je het boekje uit de kast pakt en zonder gedegen voorbereiding aan de slag gaat met de jongeren.

Het is goed om samen met de andere mentoren en/of predikant de avonden voor te bereiden. Dat kun je doen door om de vier lessen met de andere mentoren samen te komen.

Op de voorbereidingsavond kun je zowel inhoudelijk als praktisch, de eerstvolgende lessen doorlopen. Ook kun je op deze avonden tussentijds evalueren. Is de groepsindeling correct, of moeten er wijzigingen worden doorgevoerd? Samen kun je kijken naar moeilijkheden die binnen groepen kunnen ontstaan en naar oplossingen zoeken.

Op deze avonden mag je elkaar versterken.

Aan het einde van elke les staan een aantal actiepunten genoemd. We gaan er van uit dat er standaard voor wordt gezorgd dat bijbels, pen, papier, kleurtjes en dergelijke aanwezig zijn. In sommige lessen wordt gebruik gemaakt van andere lesmiddelen. Doel van het lijstje met actiepunten is dat deze lesmiddelen ruim op tijd aanwezig zijn, zodat de les op een goede manier doorgang kan vinden. Handig is om de actiepunten al tijdens een voorbereidingsavond grondig door te lopen en te verdelen onder de mentoren. Denk bij de actiepunten ook altijd aan de werkbladen die gekopieerd moeten worden.

Voor verdere informatie over de Gemeente Groei Groepen, toerusting en begeleiding kun je contact opnemen met de Stichting Evangelisch Werkverband, Eendrachtstraat 33, 3784 KA Terschuur, www.ewv.nl

Om goed voor te kunnen bereiden is het van belang dat iedere mentor de lessen van te voren heeft doorgenomen en dat één persoon de algehele leiding op zich neemt.

Om alle lessen goed te begrijpen is het van belang dat je gebruik maakt van de 'Handleiding voor de Gemeente Groei Groepen'. Voor de catechese wordt gebruik gemaakt van het gedeelte "Luisteren naar de Bijbel". Hierin staat alle extra informatie die bij een les van belang is om over te brengen aan de jongeren. Je hebt dus voor een goede voorbereiding naast dit boekje ook de 'Handleiding voor de Gemeente Groei Groepen' nodig! Te bestellen via het kantoor van het Evangelisch Werkverband of via de plaatselijke boekhandel.

Tijdens de laatste evaluatieavond kijk je samen eerlijk naar hoe de avonden zijn verlopen. Evalueer de volgende punten:

- Je persoonlijke ervaringen
- Het materiaal
- De organisatie
- Het nieuwe seizoen.

2.5 OUDERS

Jongeren vertellen niet meer alles aan hun ouders. De ouders mogen niet meer ten alle tijde betrokken zijn bij hun leven. Het gevolg hiervan kan zijn dat de ouders niet weten wat hun jongeren doen tijdens de catechese.

Vanuit de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de geloofsopvoeding is het nuttig voor zowel de ouders als de mentoren een ouderavond in te plannen. De eerste keer is dit best spannend, maar je zult merken dat het voor beide partijen een goede avond kan zijn.

Op de ouderavond komen in plaats van de jongeren, de ouders van de jongeren. De ouders komen op het hetzelfde tijdstip als de jongeren anders komen en blijven in principe ook even lang.

Het doel van de avond is de ouders te laten zien en mee te laten beleven hoe een standaard avond eruit ziet.

Van tevoren bedenk je welke les geschikt is om samen met ouders te bekijken. Ook kijk je of er onderwerpen zijn die voor ouders en mentoren interessant zijn om te bespreken.

Op de avond zelf vertel je de ouders hoe een gewone avond met de jongeren er uit ziet. Wat je allemaal doet en wanneer, misschien zijn er meer zaken die je met de ouders wilt delen. Vervolgens ga je samen met de ouders een les volgen, of een gedeelte ervan, die je ook met de jongeren hebt besproken. Het is vooral leuk om een actief gedeelte uit de les te kiezen. Voor veel ouders is dat verrassend, omdat ze zelf op

<<<<<INBURGEREN<<<IN<<<HET>>>KONINKRIJK>>>VAN>>>GOD>>>>

een heel andere manier catechese hebben gehad. Verder is het mogelijk om met de ouders door te praten over (het belang van) de catechese. Vragen die daarvoor bruikbaar zijn:

- Hoe komen de jongeren thuis?
- Praat u nog na met uw kind?
- Hoort u thuis nog iets van het besproken thema?
- Kunt u naar aanleiding van de catechese met uw zoon/ dochter over het thema/over het geloof praten?
- Welke tips heeft u voor ons?
- Wat kunnen wij doen om het uitdagender voor de jongeren te maken?

19

Ouders vertellen veel en vragen ook van alles. Onthoud hierbij dat je met jongeren/pubers werkt, en dat je dus niet alles aan ouders kunt vertellen. Je werkt op basis van vertrouwen met de jongeren, schaadt dit vertrouwen niet. Aan het einde van de avond mag je afsluiten met gebed.

2.6 VEILIGHEID IN DE GROEP

Jongeren zullen niet zomaar praten over de relatie die zij met God hebben. De meeste kans op goede gesprekken zul je hebben wanneer de jongeren zich veilig voelen binnen de groep. Veiligheid bieden kun je op verschillende manieren doen. Het is goed om dit te benoemen naar de jongeren toe. Bespreek daarom op de eerste avond hoe je met elkaar om wilt gaan:

- Wanneer we elkaar iets toevertrouwen blijft dit binnen de groep. We vertellen dus niets door.
- We stellen elkaar open vragen. De jongeren komen bij elkaar om iets van elkaar en jou te leren, niet om aangevallen te worden op hun eigen leven.
- Als er iets gebeurt bij de jongeren of bij jou als mentor wat stoort, bespreek je dat met elkaar. Blijf niet met een rotgevoel zitten.
- Zorg ervoor dat iedereen met het gesprek mee kan doen, randgesprekken zijn voor na afloop van de catechese.
- Gebruik de 'ik' boodschap. Dus: "Ik kan niet zo goed tegen deze opmerking", in plaats van: "Jij ook altijd met die rotopmerkingen".

Voor verdere informatie over de Gemeente Groei Groepen, toerusting en begeleiding kun je contact opnemen met de Stichting Evangelisch Werkverband, Eendrachtstraat 33, 3784 KA Terschuur, www.ewv.nl

HOOFDSTUK 3

TOERUSTING

In dit hoofdstuk willen we kort over pastoraat nadenken. Vervolgens gaan we in 3.2 een aantal werkvormen noemen en uitleggen. De werkvormen die in de lessen uit deel 2 staan, zijn voorbeelden. Als je tijdens het werken met de jongeren erachter komt dat andere werkvormen beter aanslaan, kun je dit hoofdstuk gebruiken om vervangende werkvormen te proberen.

Praten kan vrijwel iedereen, een gesprek voeren en helemaal een gesprek leiden is toch wat lastiger, daarom hebben we in 3.3 de belangrijkste gesprekstechnieken op een rijtje gezet. Werken met jongeren vereist behoorlijk wat van je. Liefde voor de jongeren is heel belangrijk. Maar ook gesprekstechnieken kunnen het gesprek soepeler laten verlopen.

In 3.4 staan wat tips, waarvan wij denken dat ze het werken met de jongeren kunnen vergemakkelijken.

3.1: PASTORAAT

Als mentor van een groepje jongeren heb je een belangrijke en uitdagende taak! Je trekt vele uren met ze op, snijdt pittige onderwerpen aan en wilt iets laten zien van je geloof.

De jongeren, die aan je zijn toevertrouwd, groeien op in een tijd van welvaart en vrede en tegelijk een tijd van grote vragen en problemen, soms ook van persoonlijke aard. De narigheid van het leven gaat niet aan ze voorbij omdat ze lid zijn van een kerk.

De onderwerpen die je bespreekt kunnen dingen bij ze losmaken. Als mentor kun je problemen signaleren. Het kan zijn dat je in vertrouwen wordt genomen door een jongere. Dat is heel goed, maar de grote vraag is wat je er mee doet en mee kunt doen. Wat je er mee kunt doen is ook een zaak om binnen de gemeente te bespreken. Ga je met problemen naar een dominee, een ouderling? Of los je het zelf op? Zorg ervoor dat dit voordat je aan het werk gaat goed geregeld is. Besef ook dat als jij de jongeren altijd volledig wilt begeleiden, dus ook bij moeilijkheden, dit heel veel tijd en energie kan kosten. Het is natuurlijk fantastisch als dit mogelijk is, maar wees hier heel eerlijk in. Spreek dus binnen je gemeente duidelijk af volgens welke lijnen problemen en moeilijkheden worden besproken. Laat het duidelijk zijn wanneer iemand

<<<<<INBURGEREN<<<IN<<<HET>>>KONINKRIJK>>>VAN>>>GOD>>>>

wordt doorverwezen!

Je wordt geen mentor als je geen relatie wilt met de jongeren van je gemeente. Een relatie krijg je door er te zijn en door attent te zijn. Heb oog voor al jouw jongeren. Laat op de eerste avond een lijst invullen met hun naam, adresgegevens, e-mail en geboortedatum. (achterin het boekje zitten lijsten voor de gegevens van jouw jongeren). Geef jouw jongeren ook een kaartje waarop jouw gegevens staan. Op die manier ben je bereikbaar en kun je hen ook bereiken. Wees betrokken bij hun leven door vragen te stellen en je in te leven in hun bestaan.

Investeren in de levens van de jongeren kan een geweldig geestelijk rendement opleveren!

21

3.2: WERKVORMEN

In deel 2 staan per onderwerp allerlei suggesties genoemd, om met de jongeren een uur over God en de Bijbel na te kunnen denken. De werkvormen die hierbij worden gebruikt hebben een aantal doelen:

- Ten eerste vergroten ze de betrokkenheid. De jongeren worden uitgedaagd om actief mee te werken en te denken.
- Ten tweede hebben de werkvormen een leerdoel. We willen dat de jongeren groeien in hun kennis van God en van Gods Woord.
- Ten derde willen we alle jongeren betrekken bij wat er gebeurt. De werkvormen bevorderen daarom de gelijkmatige inbreng van alle jongeren. Niet iedereen praat even gemakkelijk, maar er bestaan genoeg manieren om jongeren mee te laten groeien in het groepsproces.
- Ten vierde moeten de werkvormen aansluiten bij het karakter van de groep. Jij kent zelf het beste je groep met jongeren en weet dus wat aan zal sluiten. Daarom geven we in dit hoofdstuk een groot aantal werkvormen. Een gedeelte is al in de lessen verwerkt. Maar jij kent je groep met jongeren en weet wat hen aan zal spreken. Misschien zijn er lessen die je kunt verbeteren voor jouw groepje zodat het lesdoel beter bereikt zal worden.

Voordrachtsvormen

Hierbij ga je er vanuit dat jij iets uitlegt aan de jongeren.

- Doceren (iets uitleggen, ingaan op hoe het is en waarom het zo is).
- Vertellen (van een verhaal).
- Demonstreren (hoe iets wel of niet werkt).
- Illustreren (met sheets, tekeningen e.d.).

Voor verdere informatie over de Gemeente Groei Groepen, toerusting en begeleiding kun je contact opnemen met de Stichting Evangelisch Werkverband, Eendrachtstraat 33, 3784 KA Terschuur, www.ewv.nl

Gespreksvormen

- Zelf vragen stellen (open vraag, hoe, wat, hoezo)
- Actief luisteren (samenvatten met eigen woorden)
- Elkaar vragen laten stellen (zowel mondeling en schriftelijk)
- Onderwijsleergesprek (als mentor beheers je de stof heel goed, de catechisanten stellen vragen, de mentor beantwoordt de vragen, de richting van het gesprek hangt dus af van de vraagstelling van de catechisanten)
- Kringgesprek (mentor bemoeit zich zo min mogelijk met het gesprek)
- Paneldebat (verschillende meningen tegenover elkaar)
- Open stoel discussie (alleen de persoon die gaat zitten op de lege stoel in het midden mag het woord voeren)
- Kort geding (maak een rechtzaak van de discussie met advocaten en getuigen)
- Stellingenspelen (associëren rond een stelling / reageren op stellingen / eens of oneens / zelf stellingen laten bedenken)
- Rondje maken (reacties op elkaars verhaal en opmerkingen mogen pas na afloop van het rondje gegeven worden). Dit is vooral geschikt om gevoelens, belevingen en meningen te inventariseren.
- In kleine groepjes uiteen (twee aan twee dingen bespreken).
- Stille wand discussie (dit kan op een bord of een groot vel papier) Na afloop kun je een rondje maken, waarin iedereen aangeeft wat hem/haar opviel of wat men geleerd heeft.

Opdrachtvormen:

- Interview opstellen (maak vragen voor een bepaalde persoon)
- Dagboekfragment schrijven (inleven in de situatie van een persoon)
- Foto's uitzoeken (die aansluiten bij een gedachte/ gevoel/ bijbeltekst, vervolgens uitleg laten geven)
- Reageren op een bijbelgedeelte met behulp van de Zweedse methode (in de kantlijn van de tekst noteer je: ? dit begrijp ik niet/ ! dit is belangrijk/ * dit is de kern/ + dit doet me wat/ x dit geldt niet voor ons/ - dit irriteert me.)
- Tekenen of verven. Sommige jongeren zijn ontzettend creatief.

Soms kom je er achter dat bepaalde werkvormen uit de lessen niet goed aanslaan bij de jongeren die aan jou zijn toevertrouwd, dan kun je misschien gebruik maken van de bovenstaande vormen. Dit vraagt van jou als mentor wel een behoorlijke voorbereiding.

3.3: GESPREKSTECHNIEKEN

Mensen reageren allemaal anders op het praten binnen een kleine groep. Sommige mensen zullen stilvallen, andere zullen juist honderduit praten. Dit is afhankelijk van hun karakter, maar ook van hun ervaringen.

Soms zal een gesprek vanzelf verlopen en doet iedereen actief mee met het gesprek. Minstens zo vaak zal het voorkomen, dat een of twee jongeren niets zeggen, dat je je afvraagt of ze wel alles meekrijgen. Misschien heb je een aantal verlegen of timide jongeren binnen je groep.

Het leiden van het gesprek kan om verschillende redenen best lastig zijn. Hieronder zijn een aantal gesprekstechnieken beschreven. Deze kunnen het gesprek misschien gemakkelijker laten verlopen.

Bereid je altijd goed voor. Op deze manier beheers je de stof van de avond.

Introduceer het thema duidelijk, leg uit waar de avond over zal gaan.

Je kunt tijdens het gesprek de jongeren stimuleren tot spreken. Daar zijn verschillende manieren voor, die je wel op een zorgvuldige manier moet gebruiken. Oefen het eens in het dagelijks leven, je zult merken dat het werkt:

- Papagaaien: herhaal het laatste woord, of de laatste paar woorden die de jongeren heeft gezegd. De jongere zal mogelijk verder gaan met het antwoord.
- Hummen: hiermee reageer je op de jongere, door alleen mmm/hum te zeggen. Je laat daarmee merken dat je hoort wat de jongere zegt, toont interesse wat hij/ zij zegt.
- Doorvragen: dit is een vaardigheid die belangrijk is voor de voortgang van het gesprek. Doorvragen kun je op verschillende momenten doen bijvoorbeeld als je een onvolledig antwoord krijgt, of een antwoord waar je niet om vroeg. Op zo'n moment kun je de vraag nog een keer herhalen. Doorvragen heeft allerlei formuleringen, zoals: kun je dat uitleggen/ hoe bedoel je/ ja goed, ga nog eens door/ wat moet ik me daarbij voorstellen?
- Gebruik van stilte: soms betekent stilte dat het antwoord is afgerond. Maar stilte kan ook betekenen dat er nog nagedacht wordt. Geef mensen dus een aantal seconden. Stilte is tijdens een normaal gesprek ongebruikelijk, maar tijdens de gesprekken die wij met de jongeren voeren, hoop je erop dat de jongeren na willen denken over de relatie die zij met God hebben. Een stilte is dan ook niet vervelend. Let er wel op dat je niet voortdurend stiltes laat vallen.
- Samenvatten: een samenvatting geeft structuur en houdt de

jongeren bij de les. Je kunt de antwoorden die de jongeren hebben gegeven samenvatten, dit kan leiden tot meer gespreksstof. Maar ook kan het tot gevolg hebben dat het onderwerp duidelijk is afgerond en er overgegaan kan worden naar de volgende opdracht uit het boekje.

Wanneer een jongere erg onzeker of verlegen is kun je daar als begeleider op in springen door bijvoorbeeld aan te geven dat er geen goede of foute antwoorden zijn, maar dat zijn/ haar mening telt. Ook kun je (dit is voor iedere jongere prettig) positieve feedback geven op zijn/ haar antwoorden. Dus 'dat is interessant / boeiend' of 'je geeft daar een heel goed beeld van'.

Dit zijn slechts een paar gesprekstechnieken waar je wat mee kunt. Heb je toch het gevoel dat de gesprekken met de jongeren niet lekker lopen, ondanks het gebruik van de gesprekstechnieken, dan kun je hiermee naar je coördinator of predikant gaan. Misschien kan hij/ zij nog een aantal tips geven. De voorbereidingsavonden kunnen ook momenten zijn, waarop je met elkaar oefent in dit soort gesprekstechnieken. Je leert er niet alleen van voor je catechese, maar ook voor andere aspecten van je leven!

3.4: TIPS EN TRUCS

Communicatie

Zorg dat er met regelmaat op een vaste manier wordt gecommuniceerd. Catechese moet onder de aandacht blijven van jong en oud! Denk hierbij aan berichten in kerkblad, nieuwsbrieven en websites.

Bijbel

We hebben ervoor gekozen om niet alle bijbelgedeelten af te drukken in het boekje. We vinden het belangrijk dat jongeren leren lezen, zoeken en wroeten in de Bijbel. Het beste is als iedereen z'n eigen Bijbel heeft (vanuit de kerk of van huis meegenomen). Je kunt dan met elkaar andere tekstverwijzingen opzoeken zodat de jongeren wennen aan werken met de Bijbel. Soms staat er op de werkbladen wel een bijbelgedeelte afgedrukt, er is dan gebruik gemaakt van de Nieuwe Bijbel Vertaling (NBV). Gebruik je een andere vertaling, let dan even goed op de versnummers, die kunnen per bijbelvertaling verschillen.

Vertrouwen

Hoe creëer je een sfeer van veiligheid en vertrouwen? Natuurlijk is dat iets wat moet groeien. Als je jezelf kwetsbaar opstelt nodig je hen ook uit om kwetsbaar te zijn.

<<<<<INBURGEREN<<<IN<<<HET>>>KONINKRIJK>>>VAN>>>GOD>>>>

Je geeft het goede voorbeeld. Soms helpt het om iedereen eerst een bepaald antwoord te laten opschrijven en dan een rondje te maken zodat iedereen iets moet zeggen. Zorg dat ze naar elkaar luisteren door vragen door te spelen aan de groep en ze op elkaar te laten reageren. Dit voorkomt dat iedereen tegen jou praat in plaats van tegen elkaar.

Klieren

Niet alle jongeren komen enthousiast, helaas. Als er sabotage plaatsvindt doe er dan wat mee. Laat het nooit weken lang slepen. Soms helpt een individueel gesprek. In een heel ernstig geval kun je de ouders erbij betrekken. Blijf jezelf afvragen: wat gebeurt er, waarom gebeurt dat, hoe kunnen we dit voortaan voorkomen? Het kan helpen om iemand positief te betrekken (laat iemand die veel kletst juist voorlezen). Geef ze verantwoordelijkheden (wil jij dit of dat regelen of meenemen). Soms is het beter om het te negeren en positief gedrag van anderen te benadrukken.

Evalueren

Na elke les kun je de volgende vragen stellen aan jezelf:

- Wat ging er goed?
- Waardoor ging dit goed?
- Wat ging er minder goed?
- Waardoor ging dit minder goed?
- Wat kan ik volgende keer anders doen om het goed te laten lopen?
- Welke hulp heb ik nodig om het goed te laten verlopen?

Ondersteuning door observatie

Het is een aanrader om in de loop van het seizoen bij elkaar een les te observeren met als doel van elkaar te leren. Je kunt letten de volgende aspecten:

- Taalgebruik, woordkeus
- Lichaamstaal, oogcontact, handbeweging
- Contact met jongeren, betrokkenheid
- Les, doel en inhoud

Spreek van te voren af welke punten je belangrijk vindt.

Gedrags kenmerken	Kinderen 12-13jarigen	Pubers 14-15 jarigen	Jong volwassenen 16-17 jarigen
	Open Belangstellend Leergierig Geneigd tot inprenten Prestatiedrang Relatie met buitenwereld is positief	Gericht op eigen gevoel Gericht op eigen gedachten Onzeker Kwetsbaar Veel schaamte-gevoel Chaotisch Ongenuanceerd Oordelen Grenzen aftasten	Op zoek naar eigen identiteit Kennen crisis-situaties Zijn spiritueel ingesteld Aandacht voor ethische vragen Aandacht voor zingevingsvragen
Onderwijs kenmerken	Richten op feiten, hoe de dingen in elkaar zitten. Richten op kennis opdoen Intellectuele, cognitieve benadering Memoriseren Concrete opdrachten Werken in een schrift Ondersteunen met beeldmateriaal <i>Catecheet is leermeester</i>	Voor iedereen een actieve rol leren binnen de les Richten op feiten, niet beschouwend Richten op leefregels Benadering met indirecte vragen: 'er zijn mensen die zeggen dat' Concrete opdrachten ondersteunen met beeldmateriaal <i>Catecheet is scheidsrechter</i>	Voor iedereen een actieve rol Oriëntatie op levensvragen Richten op meningvorming Bijbel als richtingwijzer neerzetten, niet dogmatisch <i>Catecheet is gesprekspartner</i>

<<<<<INBURGEREN<<<IN<<<HET>>>KONINKRIJK>>>VAN>>>GOD>>>>

Voor verdere informatie over de Gemeente Groei Groepen, toerusting en begeleiding kun je contact opnemen met de Stichting Evangelisch Werkverband, Eendrachtstraat 33, 3784 KA Terschuur, www.ewv.nl

1

WELKOM THUIS IN GODS KONINKRIJK

LESDOEL

De deuren van Gods Koninkrijk staan open. Wij mogen binnenkomen, zijn 'Welkom thuis'! Jongeren ontdekken dat God keuzes vraagt. Ze kunnen uitleggen wat het begrip bekering betekent. Jongeren denken samen na over de gevolgen van een leven met Jezus.

Actiepunten

- * Placemat maken
- * Werkbladen kopiëren
- * Stiftten regelen
- * Zorgen voor een bijbelse landkaart van Israël
- * Zwarte/witte/grijze kaartjes
- * Vissersnet

Wie doet wat?

Luisteren naar de Bijbel

Lees: Matteüs 4:12-25
en Matteüs 6:25-33

LES MODEL

IJSBREKER

Speel het spelletje "ik ga op reis en ik neem mee.....". Om de beurt zeg je de zin, maakt hem af, de volgende noemt het eerstgenoemde en iets van zichzelf, dit gaat steeds rond totdat je een hele lijst opnoemt. Maar bij deze ijsbreker is de zin: "Ik volg Jezus en neem mee....."
De bedoeling is dat ze ontdekken dat wij aan veel dingen hangen terwijl de vissers alles achterlieten.

Naar aanleiding van de ijsbreker:

- Vul een placemat in rond het begrip "bekering"
- Praat door over dat wat is opgeschreven en ontdek samen wat 'bekering is'.

© Evangelisch Werkverband en Internationale Bijbelbond. Voor gebruik in Gemeente Groei Groepen e.d. mag dit materiaal vrij worden gekopieerd.

Gebed

Bid voor een goede avond waarin we in vertrouwen met elkaar kunnen praten.

Bijbelstudie

De bijbeltekst staat afgedrukt op het werkblad. Laat op een landkaart van Israël zien waar dit bijbelgedeelte zich afspeelt.

Lees met elkaar de tekst uit Matteüs 4.
Daarna maakt elke jongere de volgende opdracht.
Markeer met een gele stift de woorden van Jezus.
Markeer met een blauwe stift de daden van Jezus.

29

Bespreek de volgende vragen:

- * In vers 17 wordt er gesproken over 'dat moment'. Welk moment wordt hiermee bedoeld (zie ook vs. 12)?
- * Wat is het 'Koninkrijk van de Hemel'?
- * Wat betekent het om 'vissers van mensen' te zijn?
- * Hoe reageren de vissers? (Nu kun je terugkijken naar de ijsbreker. Wat nemen wij mee en wat nemen de vissers mee? Wat zegt dit over ons en over hen?)
- * Jezus' woorden en daden sluiten op elkaar aan. Leg dit eens uit.

VERWERKING

De uitnodiging om Jezus te volgen geldt ook nu.
Op tafel liggen drie stapels kaartjes; witte, zwarte en grijze.

Iedere jongere pakt een kaartje dat laat zien welk antwoord hij/zij geeft op de uitnodiging van Jezus. Wit betekent 'ik wil Jezus volgen', zwart betekent 'ik wil Jezus niet volgen' en grijs betekent 'ik weet nog niet of ik Jezus wil volgen'.

Maak een rondje en laat iedere jongere zijn kaartje toelichten.

Praat met elkaar door over de volgende vragen

- * Wat zijn de gevolgen voor je leven als je Jezus volgt?
- * Wat vraagt God van jou?
- * Wat geeft God jou terug als je Hem volgt?
- * Wat is moeilijk aan Jezus volgen?
- * Wat heb je nodig om Jezus te kunnen volgen?

Afsluiting van de avond

Neem een groot vissersnet. Laat elke jongere er een stukje vanaf knippen (ong. 10x10 cm). Roep ze op om dit te bewaren (broekzak, agenda o.i.d.) ter herinnering aan de uitnodiging van Jezus om Hem te volgen.

Gebed

Bid met elkaar voor de keuzes die zijn gemaakt en de moeilijkheden die dit misschien oplevert.

2

DE GEEST EN DE GAVEN VAN HET KONINKRIJK

LESDOEL

Burgers van Gods Koninkrijk ontvangen nu al heel veel.
Allereerst geeft God Zichzelf in de persoon van de Heilige Geest.
Bovendien geeft Hij ons door de Geest ook gaven.
Jongeren leren dat wij, juist door het werk van Gods Geest, onze gaven mogen gebruiken

Actiepunten

Wie doet wat?

Vorbereiden ijsbreker (blok ijs)

Muntjes 5 cent verzamelen

Luisteren naar de Bijbel

Lees: Matteüs 7:7-11 en Lucas 11:9-13
Matteüs 25:14-30

LES MODEL

IJSBREKER

Zorg voor een (zo groot mogelijk) blok ijs.
Daag de groep uit: wie van jullie kan dit stuk ijs breken? (Dit is dus letterlijk een ijsbreker).
Vraag vervolgens: wat gebeurt er als we lang genoeg wachten? (Dan smelt het ijs en wordt water). Wat gebeurt er als je dat water in een waterkoker laat koken? (Dan wordt het stoom).
Zowel ijs, water als stoom bestaat uit dezelfde materie: H₂O.

Vervolgens leg je uit, dat God Zich op drie manieren aan ons bekend maakt in de Bijbel. Er is maar één God, maar we kennen Hem als onze Vader in de hemel, als Jezus, die voor ons gestorven is en opgestaan en als de Heilige Geest, die vandaag bij ons wil zijn, ja zelfs in ons wil wonen. God geeft Zichzelf aan ons in de persoon van de Heilige Geest als we daarom vragen.

Naar aanleiding van de ijsbreker

- Heb jij de Heilige Geest ontvangen?
- Hoe weet je dat? Wat merk je van de Heilige Geest?
- Heb je hier wel eens over nagedacht?

30

Gebed

Bid voor een goede avond waarin we meer zullen begrijpen van wat God ons in en met Zijn Geest wil geven..

Bijbelstudie

Lees **Matteüs 7:7-11** en **Lucas 11:9-13** en vraag de jongeren: wat is het verschil tussen deze twee gedeeltes? (De tekst is afgedrukt op het werkblad).
God geeft het goede = Zijn Heilige Geest = Zichzelf!

Je kunt hier het verhaal bij vertellen van een jongen, die alles van zijn ouders kreeg, behalve tijd en aandacht. Alles, behalve zijn ouders zelf. Wat denk je: was die jongen gelukkig?

Hierna krijgt elke jongere van de mentor 5 cent met daarbij de vraag:
Wat kun je hier de komende minuut mee doen?

Lees **Matteüs 25:14-30**

In een gelijkenis worden metaforen (beeldspraak door middel van een vergelijking) gebruikt. Probeer het punt van vergelijking te vinden voor de volgende onderwerpen:

1. De man
2. De dienaren
3. Het geld, de talenten
4. Het feestmaal
5. De buitenste duisternis

De Geest geeft goede gaven. Maar de vraag is: wat doen we ermee? Je kunt het vergelijken met dit verhaal van Jezus over de talenten. Het maakt niet uit of je er één of vijf hebt. Het maakt wel uit wat je ermee doet.

Praat met elkaar door over de betekenis van deze gelijkenis. Probeer als mentor dit ook goed uit te leggen.

VERWERKING

God geeft ons gaven. Op het werkblad staan een aantal gaven uitgelegd.

Elke jongere heeft het werkblad voor zich, samen lees je de gaven door.

De jongeren krijgen de volgende twee opdrachten:

Zet een '+' achter elke gave die je hebt.

Zet een '0' achter elke gave die je zou willen hebben.

Maak een rondje en vertel elkaar wat je hebt ingevuld.

Gebed

Bid met elkaar om de Geest en de gaven van de Geest.

Voor het bidden kun je **Matteüs 7:11** nogmaals lezen.

Wie het goede van God vraagt zal ontvangen!

Wat een bemoediging.